

REFERAT Sundhedsudvalget d. 29-01-2018

Mødedato Mandag d. 29. januar 2018 kl. 14:00

Mødested Meldahls Rådhus – Udvalgsværelset

Mødedeltagere Susanne Eilersen, Turan Savas, Susanne Bjerregaard Mørck, Anette Hyre-Jensen, Peder Tind

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Introduktion til sundhedsområdet.....	4
Studiebesøg 2018.....	5
Kræftrådgivning i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse.....	6
Puljemidler til nye og styrkede patienttilbud i Fredericia.....	7
Røgfri Fremtid 2030 i Fredericia.....	9
Lukket: Orientering.....	11

Punkt 3: Godkendelse af dagsorden

Sagsresumé

Sagsbeskrivelse:

Indstillinger

Fagafdelingen indstiller

Beslutning i Sundhedsudvalget den 29-01-2018

Godkendt.

Punkt 4: Introduktion til sundhedsområdet

18/257

Sagsresumé

Der gives en introduktion til Sundhedsudvalgets ansvarsområde på mødet.

Sagsbeskrivelse:

Der gives en introduktion til Sundhedsudvalgets ansvarsområde på mødet

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Vurdering

Ingen.

Indstillinger

Voksen- og Sundhedssekretariatet indstiller, at Sundhedsudvalget tager introduktionen til sundhedsområdet til efterretning.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 29-01-2018

Udvalget fik en introduktion til sundhedsområdet og de områder og opgaver, som hører under Sundhedsudvalget.

På mødet blev uddelt diverse infomaterialer:

- Introduktion til Sundhed
- Introduktion til Familie- og Børnesundhed
- Pjece om den kommunale medfinansiering
- Sundhedspolitikken
- Overblik over tendenser på sundhedsområdet nationalt og regionalt.

De udsendes også elektronisk.

Punkt 5: Studiebesøg 2018

18/343

Sagsresumé

Som led i Sundhedsudvalgets introduktion til Sundhedsområdet foreslår administrationen, at udvalget tager på studiebesøg både internt i Fredericia Kommune og eksternt hos andre kommuner og aktører.

Sagsbeskrivelse:

Som del af introduktionen til sundhedsområdet foreslår administrationen, at Sundhedsudvalget tager på studiebesøg både internt i Fredericia Kommune og eksternt hos andre kommuner og aktører.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Vurdering

Formålet med studiebesøgene er dels at indhente konkret viden om udvalgets ansvarsområde og dels at hente inspiration til arbejdet med sundhedsområdet i Fredericia Kommune.

Det anbefales, at Sundhedsudvalget afholder nogle af udvalgsmøderne hos forskellige afdelinger og centre i kommunen.

Administrationen har følgende forslag til studiebesøg eksternt:

- Kræftens Bekæmpelse: Kræftrådgivningen i Vejle
- Psykiatriens Hus i Silkeborg
- Tønder Kommunes akutfunktion og sygeplejeklinik på Tønder Sygehus.

Indstillinger

Voksen- og Sundhedssekretariatet indstiller,

1. at Sundhedsudvalget beslutter, at afholde udvalgsmøder hos forskellige afdelinger og centre i Fredericia Kommune
2. at Sundhedsudvalget drøfter mulighederne for studiebesøg hos andre kommuner og aktører.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 29-01-2018

Sundhedsudvalget besluttede, at udvalgsmøderne fremadrettet afholdes hos forskellige afdelinger og centre i kommuner.

Sundhedsudvalget besluttede, at udvalget tager på studietur d. 5. marts til kræftens bekæmpelse i Vejle for at høre om kræftrådgivning mm. Det undersøges om det vil være muligt at supplere turen med et besøg i Skanderborg Kommune for at høre om deres arbejde med røgfri fremtid.

Der var enighed om, at afsøge mulighed for at hente inspiration fra ind og udland i forhold til effektfulde metoder til sundhedsfremme og forebyggelse.

Punkt 6: Kræftrådgivning i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse

18/244

Sagsresumé

Kræftrådgivningen i Vejle har mulighed for at tilbyde rådgivning i Fredericia til kræftramte, der af forskellige årsager ikke magter, at besøge rådgivningen i Vejle. Ved at indgå i et samarbejde med Kræftens Bekæmpelse vil der lokalt være tilbud til de borgere, der er berørt af kræft og har behov for psykosocial rådgivning og støtte i forbindelse med sygdommen.

Sagsbeskrivelse:

Kræftrådgivningen i Vejle har mulighed for at tilbyde rådgivning i Fredericia til kræftramte, der af forskellige årsager ikke magter, at besøge rådgivningen i Vejle. Ved at indgå i et samarbejde med Kræftens Bekæmpelse vil der lokalt være tilbud til de borgere, der er berørt af kræft og har behov for psykosocial rådgivning og støtte i forbindelse med sygdommen.

Tilbuddet om kræftrådgivning vil blive placeret organisatorisk hos GenoptræningsCentrets kræftrehabilitering, der vurderer hvem, der kan have gavn af tilbuddet. Den psykosociale rådgivning leveres 4 timer hver anden uge (svarende til 3 samtaler, individuelle, par eller familiesamtaler) af en professionel rådgiver ansat ved Kræftens Bekæmpelses kræftrådgivning i Vejle. Samtalerne vil i starten foregå i Frivilligcentrets lokaler, men vil blive flyttet til Sundhedshuset, når GenoptræningsCentret flytter dertil.

Udover den psykosociale rådgivning indebærer samarbejdsaftalen også, at Kræftens Bekæmpelse tilbyder undervisning og supervision af medarbejdere i Fredericia Kommune.

Økonomiske konsekvenser

Rådgivningen koster 75.000 kr. årligt og er en del af udmøntningen af budget 2018 omkring støtte til pårørende.

Vurdering

Tilbuddet om kræftrådgivning i Fredericia Kommune vurderes at være gavnligt for personer som af forskellige årsager ikke magter, at besøge en af Kræftens Bekæmpelses rådgivninger i regionen.

For at sætte tilbuddet i gang inviteres Sundhedsudvalget på studiebesøg hos Kræftrådgivningen i Vejle sammen med udvalgte medarbejdere fra GenoptræningsCentret den 05.03.2018.

Indstillinger

Voksen- og Sundhedssekretariatet indstiller, at

1. Sundhedsudvalget beslutter, at indgå en samarbejdsaftale om kræftrådgivning med Kræftens Bekæmpelse.
2. Sundhedsudvalget beslutter, at deltage på studiebesøg hos kræftrådgivningen i Vejle 05.03.2018.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 29-01-2018

Sundhedsudvalget besluttede, at indgå en samarbejdsaftale om kræftrådgivning med Kræftens Bekæmpelse.

Sundhedsudvalget besluttede, at deltage på studiebesøg hos kræftrådgivningen i Vejle d. 5. marts 2018.

Punkt 7: Puljemidler til nye og styrkede patienttilbud i Fredericia

18/382

Sagsresumé

Fredericia Kommune har sammen med Sygehus Lillebælt modtaget godt 3 mio. kr. fra Sundhedsstyrelsen til at flytte patientuddannelsen for borgere med type 2 diabetes fra Sygehus Lillebælt til Fredericia Kommune, samt udvikle et træningstilbud til borgere med åreforsnævring og gangsmerter. Begge tilbud forankres i Fredericia Kommunes GenoptræningsCenter, og knytter an til samarbejde med relevante patientforeninger og foreningstilbud.

I denne sag orienteres Sundhedsudvalget om de to projekter.

Sagsbeskrivelse:

Som led i finansloven for 2015, blev der i alt afsat 200 mio. kr. til at videreudvikle og styrke kommunernes forebyggelsesindsats rettet mod ældre medicinske patienter og udsatte grupper. Fredericia Kommune søgte midler til to selvstændige udviklingsprojekter, som vil komme henholdsvis borgere med type-2 diabetes og borgere med åreforsnævring og gangsmerter til gavn.

Der er modtaget tilsagn på de fulde ansøgte beløb på begge projekter:

1. "Udvikling og implementering af sygdomsspecifik patientuddannelse for borgere med type 2-diabetes i Fredericia Kommune", samlet budget 1.640.400 kr. Heraf ansøgt beløb: 1.635.400 kr.
2. "Kommunalt tilbud om superviseret gangtræning til patienter med åreforsnævring i benene", samlet budget 1.394.448 kr. Heraf ansøgt beløb: 1.379.448 kr.

Patientuddannelse for borgere med type 2-diabetes

Patientuddannelsen for borgere med type-2 diabetes varetages i dag af Sygehus Lillebælt, som anvender GenoptræningsCentrets lokaler. Fremover bliver det i stedet Fredericia GenoptræningsCenter som står for uddannelsen. Med tilskuddet fra Sundhedsstyrelsen er der endnu bedre mulighed for at sikre en god overlevering af erfaringerne fra Sygehus Lillebælt, samt at udvikle et tilbud der hænger godt sammen med de øvrige tilbud i GenoptræningsCentret, såvel som at styrke samarbejdet med frivillig- og foreningslivet.

Superviseret gangtræning til patienter med åreforsnævring i benene

Patienter med forsnævring af blodårerne i benene oplever ofte nedsat mobilitet og livskvalitet på grund af smerter i benene. Den klassiske behandling for tilstanden er operation, der genskaber blodomløbet, men ifølge international forskning og danske erfaringer er superviseret gangtræning ligeså effektiv som operation til borgere, der ikke kræver akut operation. Den rette træning kan således for en betydelig gruppe borgere være et alternativ til operation og for en anden gruppe borgere et godt supplement til operation, idet effekten af operationen forlænges og forstærkes. Træning har desuden den fordel, at det påvirker hele kroppen positivt, mens operation kun har effekt på de blodårer, der opereres. Langtidseffekterne er derfor bedre, og patienten undgår ventetid og risici forbundet med operation.

Puljemidlerne til de to projekter er søgt af Fredericia Kommune i samarbejde med Sygehus Lillebælt. Diabetes Foreningens lokalafdeling i Fredericia, Hjerteforeningen Fredericia samt Idræt i dagtimerne/Fredericia Idrætsdaghøjskole er desuden centrale aktører, og har udtrykt stor interesse for at fortsætte og videreudvikle det eksisterende gode samarbejde i forbindelse med de to nye initiativer.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Vurdering

Det vurderes, at styrkede og tidlige forebyggende indsatser har væsentlig betydning for borgernes mulighed for at håndtere egen sygdom. En god sygdomsmestring kan – særligt for disse patientgrupper - forebygge operationer og væsentlig forværring af sygdommene. For patienter med åreforsnævring kan ben-amputation være yderste konsekvens af sygdommen, mens diabetikere er i særlig risiko for en række følgesygdomme herunder nedsat syn og fodsår.

Det er derfor forventningen, at de to initiativer kan medvirke til at undgå væsentlige væsentlige omkostninger både for den enkelte borger i form af tab af livskvalitet og trivsel, såvel som sundhedsøkonomisk, i form af udgifter til behandling og pleje.

Indstillinger

Voksen- og Sundhedssekretariatet indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 29-01-2018

Sundhedsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Punkt 8: Røgfri Fremtid 2030 i Fredericia

17/4477

Sagsresumé

Rygning vurderes af Sundhedsstyrelsen til at være den enkeltstående faktor, der har størst betydning for sundhed og dødeligheden. Det vurderes derfor, at der er gode perspektiver i at arbejde med fælles forebyggelse indenfor røgområdet på tværs af udvalg og fagafdelinger. Der lægges op til, at udvalgene på sundheds og børne- og uddannelsesområdet i fællesskab arbejder hen mod et partnerskab i Røgfri Fremtid, der godkendes af Byrådet i slutningen af første kvartal 2018.

Sagsbeskrivelse:

Baggrund

I 2017 havde det daværende Sundhedsudvalg valgt at sætte fokus på rygning. I den forbindelse drøftede udvalget såvel kommunens nuværende indsatser på røgområdet og Kræftens Bekæmpelses partnerskab Røgfri Fremtid 2030.

På udvalgets sidste møde i 2017 blev det besluttet at anbefale det nye Sundhedsudvalg, at lave et oplæg til at indgå i Røgfri Fremtid i fællesskab med Børne- og Skoleudvalget og Uddannelsesudvalget og sende det til beslutning i Byrådet. Denne udvalgssag samler op på det foregående Sundhedsudvalgs drøftelser og beskriver dels partnerskabet Røgfri Fremtid, data på røgområdet i Fredericia og oplæg til en proces frem mod at indgå i Røgfri Fremtid.

Røgfri Fremtid

Kræftens Bekæmpelse har sammen med Trygfonden lanceret partnerskabet Røgfri Fremtid, hvor man i 2030 håber at se de første røgfri generationer i Danmark. Målet er et samfund, hvor ingen børn og unge ryger, og hvor færre end fem procent af den voksne befolkning ryger.

Røgfri Fremtid baserer sig på partnerskaber. Som partner bakker man op om visionen om et røgfrit Danmark og støtter op om hovedbudskaberne:

1. Børn og unge har ret til vokse op uden røg, og sammen tager vi ansvar for, at det bliver muligt.
2. Sammen vil vi skabe en røgfri fremtid, hvor flere børn og unge får bedre muligheder for at skabe sig et sundt og godt liv.
3. Sammen vil vi sikre, at færre ryger, så færre bliver syge af tobaksrøg.

Det er tanken, at visionen for Røgfri Fremtid skal realiseres i et fællesskab af partnere, der deler den samme vision. Røgfri Fremtid er ikke et partnerskab i juridisk forstand med formaliserede rammer. Partnerskabet er en fri praksis, hvor partnerne selv har mulighed for at iværksætte aktiviteter og kommunikere selvstændigt om Røgfri Fremtid. Der er ingen udgifter forbundet med at melde sig ind i partnerskabet.

Over 45 partnere har valgt at tilslutte sig Røgfri Fremtid, deriblandt København, Aalborg, Odense, Randers, Esbjerg og Odder kommuner samt virksomheder og foreninger som COOP, Hjerteforeningen og Gigtforeningen.

Erklæring om partnerskab er vedhæftet som bilag til orientering.

Der kan læses mere om initiativet Røgfri Fremtid på linket: <https://www.roegfrifremtid.dk/>

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Vurdering

Rygning vurderes af sundhedsstyrelsen til at være den enkeltstående faktor, der har størst betydning for sundhed og dødeligheden. Det vurderes derfor, at der er gode perspektiver i at arbejde med fælles forebyggelse indenfor røgområdet på tværs af udvalg og fagafdelinger.

I rapporten "Sygdomsbyrden i Danmark 2016" fremhæves blandt andet, at 13.600 dør af rygning på landsplan hvert år. Dertil kommer ekstra udgifter til sygehusindlæggelser og sygefravær. Rygning er opgjort til at koste 150.000 ekstra somatiske indlæggelser og 500.000 ekstra somatiske ambulante hospitalsbesøg per år på landsplan. I en kommune med 50.000 indbyggere som Fredericia vil det svare til 1500 ekstra somatiske indlæggelser og 5000 ekstra somatiske ambulante hospitalsbesøg per år.

I Fredericia vurderes det, at 21,9 % af den voksne befolkning ryger dagligt – det svarer ca. til 9000 borgere. Heraf er 11,2 % storrygere (15+ cigaretter dagligt). På landsplan er 17 % daglige rygere, og 8,2 % er storrygere. Dertil kommer de borgere, der ryger lejlighedsvist.

Ungeprofilundersøgelsen i 2015 blandt Fredericia Kommunes 7. til 9. klasser viser at 87 % aldrig har prøvet at ryge, og kun 1,6 % svarer, at de ryger dagligt. Det er et forholdsvist lavt antal rygere.

Der forefindes desværre ikke data på kommuneniveau for antallet af unge rygere efter 9. klasse. Regionale og nationale data viser dog, at problemet opstår efter grundskolen. Ifølge *Hvordan har du det? - Undersøgelsen 2013* udgjorde andelen af daglige rygere i aldersgruppen 16-24 år i Region Syddanmark 16,5 % - på landsplan var det 14 %.

I 2014 viste *Ungdomsprofilen* (Udarbejdet af Statens Institut for Folkesundhed), at andelen af daglige rygere på landsplan blandt gymnasieelever var 12 % og blandt erhvervsskoleelever 37 %, og dertil skal ligges lejlighedsvis rygere, hvor andelen for gymnasieelever udgør 34 % og erhvervsskoleelever 20%.

Det vurderes, at Fredericia Kommune ikke adskiller sig væsentlig fra de nationale og regionale data på unge rygere. For eksempel ligger Fredericia over landsgennemsnittet for andelen af voksne, der ryger dagligt. Dette antyder, at antallet af unge rygere i Fredericia potentielt ligger over de nationale og regionale data.

Ifølge Kræftens Bekæmpelse har de fleste, der ryger, tændt den første cigaret inden deres 18-års fødselsdag. Det vurderes derfor, at der er et stort forebyggelsespotentiale blandt børn og unge i Fredericia.

Et partnerskab i Røgfri Fremtid anses som en god mulighed for et fælles afsæt på tværs af udvalg. Det kan være med til at skabe en fælles strategi og politisk forankring i forhold til at få en røgfri generation i 2030, som er pejlemærket for partnerskabet.

For at indgå i et fælles oplæg til Røgfri Fremtid sammen med Børne- og Skoleudvalget samt Uddannelsesudvalget anbefales det at invitere til et fælles temamøde med fokus på røg, og at invitere Ungebyrådet med til et sådan fællestemamøde. I forlængelse af temamødet udarbejder administrationen en beslutningssag omkring Røgfri Fremtid, der går i alle tre udvalg med henblik på at sende videre til beslutning i Byrådet.

For at understøtte et partnerskab i Røgfri Fremtid og igangsætte relevante og målrettede indsatser indenfor røgområdet går administrationen i gang med at udarbejde en dybdegående analyse af mulighederne for rygeforebyggelse og rygestop på tværs af alle relevante fagområder. Der vil være fokus på, hvordan der kan arbejdes med at ændre adfærd og vaner i forhold til rygning og gøre det lettere at træffe det sunde valg. Det kan være indenfor en række indsatsområder:

1. Forebyggelse af rygestart blandt børn og unge
2. Rygestop til forskellige målgrupper – herunder unge rygere
3. Flere røgfri miljøer
4. Fokus på gravide/spædbørn og røg – sundhedsplejersken
5. Samarbejde med sygehus om opsporing og rygestoptilbud
6. Gå i dialog og indgå partnerskaber med det lokale erhvervsliv for at skabe en røgfri fremtid i Fredericia Kommune

Indstillinger

Voksen- og Sundhedssekretariatet indstiller,

1. at Sundhedsudvalget beslutter, at invitere Børne- og Skoleudvalget samt Uddannelsesudvalget til et fælles temamøde om røg
2. at Sundhedsudvalget godkender, at administrationen efterfølgende udarbejder en beslutningssag omkring Røgfri Fremtid, der går i alle tre udvalg med henblik på at sende videre til beslutning i Byrådet.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 29-01-2018

Sundhedsudvalget besluttede, at invitere Børne- og Skoleudvalget samt Uddannelsesudvalget til et fælles temamøde om røgfri fremtid med deltagelse af øvrige interessenter, som skolebestyrelser, Ungebyrådet, ungdomsuddannelser m.fl.

Efterfølgende temamødet udarbejdes en beslutningssag omkring Røgfri Fremtid, der går i alle tre udvalg med henblik på beslutning i Byrådet.

Bilag

Røgfri fremtid- Erklæring om partnerskab.pdf

Punkt 9: Lukket: Orientering

18/413